

*Шицька Наталія Василівна,
викладач кафедри архітектури та будівництва,
ЗВО «Університет Короля Данила»,
м. Івано-Франківськ, Україна*

АДАПТАЦІЯ ТА ПОВТОРНЕ ВИКОРИСТАННЯ БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД НА ОСНОВІ ТЕНДЕНЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙ В АРХІТЕКТУРНО-МІСТОБУДІВНІЙ ГАЛУЗІ

Адаптація та повторне використання будівель і споруд під час війни вимагає інноваційних підходів, які спираються на тенденції в архітектурі та містобудуванні. Ось кілька потенційних стратегій адаптації та повторного використання на основі цих тенденцій та інновацій [2, с. 3–13]:

Екологічний дизайн: екологічність продовжує залишатися домінуючою тенденцією, а архітектори та містобудівники впроваджують екологічно чисті практики у свої проекти. Це включає використання відновлюваних джерел енергії, екологічних будівельних матеріалів, пасивних стратегій проектування та ефективних систем управління відходами.

Тимчасові аварійні притулки: інноваційні модульні технології будівництва можуть бути використані для швидкого зведення тимчасових притулків за допомогою готових компонентів. Ці притулки можуть бути розроблені таким чином, щоб забезпечити базові зручності та захист для переміщеного населення, використовуючи стійкі матеріали та енергоефективні системи.

Багатофункціональні забудови: все більше уваги приділяється багатофункціональним забудовам, які поєднують в собі житлові, комерційні та рекреаційні приміщення. Такий підхід сприяє прохідності, зменшує залежність від автомобілів і сприяє почуттю спільності.

Гнучкі дизайнерські рішення: будівлі можна проектувати з урахуванням гнучкості, що дозволяє легко адаптуватись до різних функцій на основі мінливих потреб під час кризи. Наприклад, модульні перегородки, пересувні меблі та адаптована інфраструктура можуть дозволити будівлям слугувати притулками, медичними установами або розподільними центрами, якщо потрібно.

Компактне міське планування: у міських районах, які постраждали від воєнних дій, можна застосовувати принципи компактного міського планування для максимального ефективного використання простору та ресурсів. Це може включати ущільнення існуючих міських територій, перепрофілювання вільних ділянок і створення багатофункціональних забудов, які об'єднують житлові, комерційні та громадські простори для підтримки стійкості та відновлення громади.

Зелена інфраструктура та стійкий дизайн: включення елементів зеленої інфраструктури, таких як зелені дахи, дощові сади та водопроникні тротуари, може підвищити стійкість будівель і громад до навантажень навколишнього середовища, включаючи вплив війни. Стратегії сталого дизайну можуть пом'якшити наслідки зміни клімату та сприяти довгостроковим зусиллям з відновлення [1].

Залучення та участь громад: залучення місцевих громад до процесу адаптації та повторного використання має важливе значення для забезпечення того, щоб втручання відповідали потребам і перевагам постраждалого населення. Підходи до проектування, що базуються на участі, можуть надати громадам можливість внести свої знання та досвід у планування та реалізацію проектів адаптивного повторного використання.

Цифрові технології та віддалений моніторинг: використання цифрових технологій, таких як інформаційне моделювання будівель (BIM), дистанційне зондування та системи моніторингу в реальному часі, може сприяти швидкій оцінці та управлінню умовами будівель під час кризи. Ці інструменти забезпечують віддалену співпрацю, ухвалення рішень на основі даних та ефективний розподіл ресурсів.

Збереження культурної спадщини: захист об'єктів культурної спадщини та історичних будівель від пошкодження чи руйнування під час конфлікту має вирішальне значення для підтримки соціальної єдності та ідентичності. Такі інноваційні методи, як 3D-сканування, віртуальна реконструкція та цифрове збереження, можна використовувати для документування та захисту культурних цінностей для майбутніх поколінь.

Адаптивне повторне використання промислових об'єктів: занедбані промислові об'єкти можна перепрофілювати, щоб вони слугували аварійними притулками, центрами виробництва товарів першої необхідності або центрами розподілу гуманітарної допомоги. Адаптивне повторне використання цих структур може використовувати наявну інфраструктуру та великі відкриті простори для виконання різноманітних функцій [2, с. 67–77].

Інтегруючи ці тенденції та інновації в адаптацію та повторне використання будівель і споруд під час війни, архітектори та містобудівники можуть сприяти стійкості та відновленню постраждалих громад. Співпраця з гуманітарними організаціями, місцевою владою та зацікавленими сторонами громади має важливе значення для того, щоб втручання відповідали контексту та відповідали потребам тих, хто постраждав від війни.

Список використаних джерел

1. Thaisa Way. The Landscape Architecture of Richard Haag: From Modern Space to Urban Ecological Design. 2019. С. 248.

*Юр'як Роман Іванович,
старший викладач кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи,
ЗВО «Університет Короля Данила»,
м. Івано-Франківськ, Україна*

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПОСЛУГ У ГОТЕЛЬНІЙ ТА РЕСТОРАННІЙ СФЕРІ: ВІД ВИЯВЛЕННЯ ДО ВИПРАВЛЕННЯ НЕДОЛІКІВ

Управління якістю обслуговування в готельному та ресторанному секторі вважається однією з ключових складових ефективного керівництва підприємства. Цей аспект важливий, оскільки якість наданої послуги безпосередньо впливає на задоволення клієнтів. Система управління якістю охоплює широкий спектр стратегій та дій, спрямованих на забезпечення високого рівня обслуговування.

Управління якістю продукції та послуг стає більш ключовим елементом у сучасних системах керівництва готельним та ресторанним підприємствами. Якість виступає головним фактором, що визначає конкурентоспроможність послуг в цих спеціальностях. Більше того, якість продукції та послуг має забезпечувати їх безпеку та екологічність, а також надавати можливість отримання необхідних сертифікатів[1, с. 80].

Це означає, що управління якістю повинно охоплювати широкий спектр дій та стратегій. Це включає в себе не лише встановлення стандартів якості, а й розробку і впровадження систем контролю, забезпечення відповідності стандартам безпеки, а також активне вдосконалення процесів виробництва та надання послуг.

Завдяки правильному управлінню якістю, підприємства в готельному та ресторанному секторах можуть підтримувати свою конкурентоспроможність, забезпечуючи високу якість своїх послуг та відповідність нормам безпеки. Це допомагає залучити і утримувати клієнтів, а також позитивно впливає на репутацію підприємства та його успішність на ринку.

Кожне готельно-ресторанне підприємство зобов'язане забезпечувати своїм клієнтам високий рівень чистоти, гігієни та безпеки, а також надавати їм чітке та привітне обслуговування [3].